

Numele meu este Vasile MARINEANU, sunt șeful Centrului de investigații sociocomportamentale din Ministerul Apărării Naționale, unde coordonez activitatea psihologilor și sociologilor militari, sunt președinte al Societății de Psihologie Militară și cadru didactic asociat în Departamentul de psihologie al Universității din București, unde susțin cursurile Psihologie clinică, Pregătire psihologică și managementul incidentelor critice, la masterul de Psihologie aplicată în domeniul securității naționale.

Sunt absolvent al Academiei Forțelor Aeriene (1989), al Facultății de Psihologie din Universitatea București (1996) și al Centrului European pentru Studii Strategice de Securitate "George C. Marshall", Germania (2001). Am obținut doctoratul în psihologie la Universitatea din București (2001), cu o temă despre mecanismele psihologice de influențare a atitudinilor (coordonator prof. univ. dr. Mielu Zlate).

Activitatea mea științifică și de cercetare include publicații și proiecte în domeniile psihologiei operaționale, psihologiei muncii, psihologiei clinice și psihoterapiilor cognitive și comportamentale. Ca psiholog practicant, sunt implicat în activități de evaluare și intervenție psihologică specializată, fiind psiholog principal cu drept de liberă practică în psihologia muncii, psihologia transporturilor, psihologia clinică, psihologia aplicată în domeniul securității naționale și psihoterapeut autonom de orientare cognitiv-comportamentală. Toate aceste domenii fac parte din aplicațiile clinice și operaționale ale psihologiei din domeniul securității naționale, în care activez de peste 20 de ani.

O perioadă semnificativă din cariera mea am lucrat în structuri militare internaționale, cum ar fi Corpul NATO de Reacție Rapidă din Valencia, Spania (2005-2008) și cele din teatrele de operații militare din Bosnia-Herțegovina (1997), Kosovo (2000, 2002, 2004) și Afganistan (2010). De asemenea, sunt specializat în domeniul psihologiei aplicate în sprijinul programelor de pregătire pentru supraviețuire în condiții extreme, evitare a capturării, rezistență în condiții de izolare și reintegrare a personalului reîntors din captivitate (*Survival, Evasion, Resistance, Escape – SERE Psychology*), specializare dobândită la Royal Netherlands Center for Man in Aviation în colaborare cu US Joint Personnel Recovery Agency – JPRA, Amersfoort, Olanda.

Din anul 2014, sunt reprezentant național pe probleme de sănătate mentală în cadrul NATO Centre of Excellence for Military Medicine, iar din anul 2015 am devenit membru în Comitetul Director al International Applied Military Psychology Symposium (IAMPS) și membru al Grupul de Cercetare (Research Task Group) din cadrul Panelului Medicină și Factor Uman al Agenției NATO pentru Știință și Tehnologie.

Am publicat peste 50 articole de specialitate și nouă volume, în calitate de autor, coautor sau coordonator, dintre care cele mai importante sunt: *Practica supervizată în psihologia clinică validată științific* (2017), Editura ASCR, Cluj-Napoca; *Intervenția în criză și primul ajutor psihologic – Ghid operațional* (2016), Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, București; *Dezvoltarea competențelor interculturale – Ghid pentru militarii români participanți la misiuni în afara teritoriului statului român* (2015), Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, București; *Abordări Interdisciplinare și transculturale ale Comportamentului Uman în Organizația Militară – Conferința Internațională de Științe Comportamentale* (2015), Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, București; *Manual pentru pregătirea psihologică și controlul stresului operațional* (2015), Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, București; *Mecanisme psihologice de influențare a atitudinilor, abordare experimentală* (2013), Editura Militară, București.

Consider că psihologia aplicată în domeniul securității naționale reprezintă un domeniu complex, în care, la fel ca și în alte domenii, este nevoie de psihologi foarte bine pregătiți. Deși nu cred că reprezintă neapărat o specializare distinctă a psihologiei ca știință și practică, ci mai degrabă un context de aplicare a tuturor celorlalte specialități pe o categorie de populație distinctă, cu obiective de performanță deosebite în condiții de stres, activitatea psihologului din domeniul securității naționale este una plină de provocări și este nevoie de o îmbunătățire a cadrului care o reglementează. De aceea:

- susțin eliminarea restricțiilor artificiale în exercitarea dreptului de liberă practică, impuse în prezent, de către fosta conducere a CPR, psihologilor care activează în domeniul securității naționale, din cauza unor limitări nejustificate sau a restrângerii artificiale a competențelor la nivelul unor subspecialități inventate. Această situație afectează atât psihologii salariați (bugetari), cât și pe cei din cabinete individuale sau societăți civile profesionale. Astfel, dobândirea nivelului de psiholog practicant autonom este condiționată de desfășurarea activității într-o instituție din domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale, fapt care împiedică accesarea în aceste instituții, pe un nivel corespunzător, a celor din zona privată, care uneori pot aduce un nivel superior de pregătire și experiență profesională. Starea actuală permite doar schimbul de specialiști între instituții și limitează accesul celor care au absolvit un master și care ar fi eligibili pentru poziții de nivel autonom în structurile din domeniul securității naționale. De asemenea, psihologii care în prezent aleg, din motive financiare, să se specializeze numai în psihologie militară, mai ales cei bugetari, salariați civili, sunt restricționați în a oferi servicii psihologice în afara instituțiilor în care activează, fără plata suplimentară a unor taxe;

- susțin reducerea numărului de specialități cu drept de liberă practică în general, iar în cadrul psihologiei aplicate în domeniul securității naționale, în special. În ultimii ani, am făcut parte din comisia interministerială care a încercat să negocieze cu fosta conducere a CPR anularea inițiativei de a subdiviza și mai mult această specialitate, din dorința de a pune monopol pe serviciile psihologice acordate unui segment restrâns de lucrători în domeniu (de exemplu, inventarea specialității de psihologie aplicată în servicii publice și private). Această inițiativă a condus nu numai la elaborarea unor standarde de calitate, în serviciile psihologice din domeniul securității naționale învechite și total neracordate la realitatea existentă la noi și la nivelul țărilor cu care avem parteneriate în domeniile apărării, ordinii publice și siguranței naționale, ci și la multiplicarea cheltuielilor de formare continuă, prin tot felul de taxe (de exemplu, înregistrarea de mențiuni pentru adăugarea unei noi specialități în portofoliul de activități din cabinet, taxa de supervisor, taxa de formator etc);

- susțin implementarea standardelor de formare profesională academică, conform recomandărilor internaționale, inclusiv pentru psihologii care activează în domeniul securității naționale. Aceasta înseamnă 5 ani de studiu academic (3 ani licență, 2 ani de masterat în domeniul securității naționale sau în oricare alt domeniu al psihologiei, în funcție de tipul de activitate specifică care urmează a fi desfășurată – de exemplu, oferirea de servicii clinice personalului din domeniul securității naționale), urmați de supervizare profesională, dezvoltarea de parteneriate între actorii educaționali academici și non-academici din cadrul structurilor beneficiare pentru a forma specialiști competitivi pe piața muncii, la nivel național și internațional. Psihologilor din domeniul securității naționale continuă să li se vândă iluzii bazate pe ideea că formarea complementară alternativă la studiile masterale, de către unele persoane care au lucrat în trecut în domeniu poate compensa accesul la informații actualizate, bazate pe evidențe științifice și ancorate la realitățile partenerilor noștri din NATO și UE.

Sper ca toate aceste idei, cu susținerea dumneavoastră, să fie dezvoltate în planuri de acțiune concrete, prin a căror implementare să contribuim împreună la reinstalarea democrației, a integrității și a profesionalismului în CPR.